

РЕЦЕНЗИЯ

по обявен конкурс за заемане на академичната длъжност “професор”, по научната специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси”, в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, обявен в ДВ, бр. 30 от 05.04.2024г.

Кандидат в конкурса е доц. д-р Валери Йорданов Велковски

Автор на рецензията: проф. д-р Атанас Лъондев

Основание за изготвяне на рецензията: Заповед № 047 от 14.10.2024 г. на Ректора на Висше училище по сигурност и икономика, гр. Пловдив

Пловдив

2024

1. КРАТКА БИОГРАФИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КАНДИДАТА

Биографията на доцент д-р Валери Йорданов Велковски, кандидат по настоящата конкурсна процедура за заемане на академичната длъжност „професор“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, във Висше училище по сигурност и икономика, гр. Пловдив, показва висока експертиза и доказан административен капацитет в области, изцяло релевантни на изискванията в процедурата. Натрупаният опит на кандидата е в няколко основни сфери – административен (изразяващ се в заемането на различни управленски позиции през годините), икономически, мениджърски, юридически и изследователски. Видно от автобиографичните данни, доцент д-р Велковски има богат управленски, икономически и дългогодишен юридически опит в Министерство на земеделието и храните, а понастоящем и като действащ адвокат.

2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА, НАУЧНО-ПРИЛОЖНАТА И ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Представените документи отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане. Кандидатът представя за рецензиране трудове, които не са използвани при придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и в конкурса за „доцент“.

Общо по конкурса, предоставените материали могат да се класифицират както следва:

- монография – 1 бр.;
- статии и доклади на български език (самостоятелни) - 22 бр.;
- статии и доклади на чужд език (самостоятелни) - 5 бр.;
- статии и доклади на чужд език (в съавторство) - 2 бр.;
- учебници и учебни помагала – 4 бр.

От позицията на експертен капацитет, кандидатът е представил широка автобиографична характеристика, в която е видно, че експертизата му в областта на конкурсната процедура надхвърля академичните изисквания. Публикациите напълно съответстват на изискванията за наукометричните показатели, с оглед на заемане на академична длъжност „професор“ и са лично дело на кандидата.

3. ОЦЕНКА НА МОНОГРАФИЧНИЯ ТРУД

Авторският монографичен труд на тема: „ Оземляването като механизъм за устойчиво развитие на земеделските територии – икономически и социални аспекти (на примера на емпирично изследване)“, Издател, „Валдес-ВВ-ГВ“, София, 2024г., ISBN 978-619-7649-17-8, е в обем от 184 страници.

Предмет на разглеждане и анализ в предлаганата монография е механизмът на оземляване със земеделски земи в земеделските територии на Република България, респективно в районите за планиране и неговото положително влияние върху развитието им.

Обект на изследване са земеделските територии, респективно земеделските земи, като съдържание на поземления ресурс на страната, от гледна точка на собствеността върху тях, тяхното обработване и ползване.

Целта на монографичния труд е обосноваване на функциите и ролята на механизма на оземляване в развитието на земеделските територии, произтичащо от различни икономически, социални, демографски и други ефекти, които произвежда механизмът на оземляване с асоциираните и свързани с тях очаквани резултати. За реализиране на целта на изследването са поставени основни задачи.

Използваният методически инструментариум включва: теория на системите; системен анализ; икономически анализ; статистически анализ; нормативен анализ. Използвани са научни публикации на български и английски език, по тематиката на монографичния труд и действаща нормативна уредба, чрез чиито норми се регламентират процесите на ползване на земеделската земя, собствеността върху нея и механизмът на оземляването. Анализът на статистическите данни се основава на извадки от Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура – БАНСИК (www.mzh.government.bg) и данни от Националния статистически институт на Република България (www.nsi.bg).

При работата върху монографичния труд е въведено ограничително условие на автора: емпиричното изследване се основава на извършено проучване чрез анкетиране на случайния принцип на извадка от респонденти – български граждани, живеещи на територията на Северозападния район за планиране на Република България.

Като цяло монографичното изследване, представено за рецензия, може да бъде високо оценено.

3.1 Оценка на останалите приложени публикации

Освен монографичният труд, кандидатът представя за рецензиране на самостоятелни статии и доклади на български език - 22 бр.; самостоятелни статии и доклади на английски език - 5 бр., от които 3 бр. публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни; статии и доклади на английски език в съавторство - 2 бр.; учебници и учебни помагала – 4 бр., от които публикувани университетски учебници – 2 бр. и публикувани университетски учебни пособия – 2 бр.

Като цяло публикациите, представени от кандидата доц. д-р Валери Велковски в тематичен план, са изцяло относими към областта на конкурса за заемане на академична длъжност „професор“, в област на висшето образование 3, Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, по научна специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“.

Публикациите третираат широк спектър от икономиката и управлението на земеделските поземлени ресурси в Република България, в това число провежданата държавна политика и политиката на общините в управлението на земеделските поземлени ресурси. В тези изследвания кандидатът дефинира позитивни научни факти, създава и обособява нови класификации и предлага нови модели за интегритет, базиращ се върху механизма на оземляване и от там на очакваните социални и демографски ефекти, влияещи както върху рационалното управление и ползване на земеделските поземлени ресурси за устойчивото развитие на земеделските територии и селските райони в Република България.

Направените анализи и изведените резултати създават предпоставки за приложение в теорията и практиката на аграрната икономика.

3.2 Оценка на допълнителни научно-изследователски и научно-приложни характеристики като брой цитирания, съотносими към настоящата процедура

Цитиранията, посочени в справката по конкурсната процедура, са общо 140 точки, от които:

- Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни – 15 точки;
- Цитирания в нереперирани списания – 125 точки.

4. ОЦЕНКА НА ЗНАЧИМОСТТА НА ПРИНОСИТЕ ЗА НАУКАТА И ПРАКТИКАТА

Научни приноси:

- Обосновават се функциите на оземляване със земеделски земи, като фактор в развитието на земеделските територии. Извън традиционно изложения в трудовете на много автори аналитичен модел на селските райони, в научната литература този въпрос досега не е разглеждан;

- Извеждане на преден план на оземляването със земеделски земи в земеделските територии, като фактор и условие за устойчивото развитие на земеделските територии, в контекста на собствеността на земеделските земи и тяхното рационално ползване в съответствие с българското законодателство;

- Механизмът на оземляване е изведен като носещ не само икономически, от гледна точка на потребностите на аграрния отрасъл, но и съответните социални и демографски ефекти в национален и регионален план.

Научно-приложни приноси:

- Прилагане на определени управленски инструменти в практиката, в това число използването на механизми и инструменти, каквото е оземляването – предмет на разглеждане и анализ в авторското емпирично изследване на тема „Оземляването като механизъм за устойчиво развитие на земеделските територии – икономически и социални аспекти“.

Представените трудове, освен че имат значителен принос към обогатяването на теорията в сферата на икономиката и управлението на земеделските поземлени ресурси в Република България, имат също така и висока практическа стойност, с оглед на значимостта на предизвикателствата пред съвременното управление на аграрния сектор, в контекста на общата селскостопанска политика на Европейския съюз и редица глобални предизвикателства пред съвременното земеделие.

От тази позиция, може убедено да се отбележи, че значимостта на предложените за рецензиране трудове с научни и научно-приложни приноси, е много ясно специфицирана по изследваната проблематика. От друга страна, безспорна е високата практическа стойност на голяма част от изследванията.

Заявеното авторство от кандидата, специфичния авторски стил и получените резултати са основание да се направи извода, че са негово лично дело. Към момента, в рамките на моите компетентности, не намирам основание и данни за плагиатство.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАУКОМЕТРИЧНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Представената от Доцент д-р Валери Велковски Справка-Таблица за изпълнение на необходимите минимални национални изисквания, съгл. чл. 26 и чл. 26 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и Приложение към чл. 1а, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане „Брой точки по показатели на кандидата“ показва, че същите са в размер на **750 точки**, с което кандидатът е изпълнил напълно необходимите изисквания за академична длъжност „професор“ - минимални **550 точки**.

6. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ КАНДИДАТА

Към доцент Велковски имам следните препоръки и научно методически съображения:

✓ С оглед на разширяване и популяризиране на творчеството на авторите научни изследвания, да се повиши публикационната активност и цитируемост за неговата разпознаваемост и от други автори, а също така в англоезични издания и с по-високи индекси на цитируемост. Да се избягват публикации с еднакво заглавие, което може да доведе до компрометиране на наукометрията;

✓ Препоръчително е да се разширят възможностите за приложение на научните изследвания на кандидата, като се включат по-широко в изучаваните учебни дисциплини на специалностите във ВУСИ;

✓ Да се потърсят възможности за изграждане на школа от последователи по изследваната проблематика.

Посочените препоръки не омаловажават достойнствата на рецензираните трудове и не влияят върху научните приноси, а ще допринесат за тяхното по-прецизно разкриване.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предоставената от кандидата в конкурса доц. д-р Валери Йорданов Велковски документация и научна продукция отговарят напълно на изискванията на чл. 21. ал.1 и чл. 29, ал.1 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и за съответствие с минималните национални изисквания и с изискванията по чл. 60, ал. 1 от Правилника за неговото приложение.

Оценката ми, свързана с цялостната готовност, доказана в приложената документация, от страна на доцент д-р Велковски, като единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“, е „положителна“.

Предлагам на членовете на почитаемото научно жури по конкурса да класира кандидатът доцент д-р Валери Йорданов Велковски и да предложи на уважаемия Академичен съвет на Висшето училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив, да бъде избран и да заеме академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“.

29.10.2024г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф. д-р Атанас Лъондев